de naam verhaalt : De Jeroen Bosch-appel en de boom

Een naam van waarde - Jeroen Bosch Ziekenhuis

christelijk

kloosterorde

Carolus Gesticht (1846)

caritas

gesticht

heilige

St. Johannes de Deo Ziekenhuis (tweede helft 19e eeuw)

Carolus Ziekenhuis – 's Hertogenbosch (10 mei 1968)

Liduina Ziekenhuis – Boxtel (1970)

Carolus-Liduina Ziekenhuis (1987)

plaats

protestant

1967

ziekenhuis

Groot Ziekengasthuis (1274)

renaissance

Jeroen Boschziekenhuis 1 januari 2010

ziekenhuis

Protestants Ziekenhuis Willem-Alexander (1914)

Bosch Medicentrum (6 januari 1990)

jaren 70

1995 Groote Bommelsche Gasthuis

2013

Oranje

Deze editie van 'de naam verhaalt:' is gemaakt in het kader van het NVTZ-lustrum (2018) 'van waarde blijven'.

schilder

symbolen

Jeroen Bosch, van wiens leven weinig bekend is, wordt rond 1450 in 's-Hertogenbosch geboren.

Hij behoort tot de Noordelijke Renaissance en krijgt een reputatie als **duvelmakere**, schepper van duivels, door zijn satirische voorstellingen. Met zijn creatieve vertaling van gangbare motieven en talloze nieuwe composities is hij van **grote betekenis** voor de vernieuwing van de schilderkunst .
Bosch is al beroemd in zijn tijd en krijgt opdrachten van het hof in Brussel.

Als hij in 1516 overlijdt, wordt er een 'exequie' (uitvaartmis) plaats. De aanwezige deken van de Broederschap, Willem Hameker, verschillende priesters en zangers worden allen betaald door vrienden van Bosch. De schilder wordt op het 'rijke deel'van het Sint-janskerkhof begraven.

Net als over zijn leven, tasten we in het duister naar de exacte betekenis van de **symbolen** in zijn werk.

Kenmerken van de belangrijkste werken van Bosch:
- grote, solitaire figuren of figuurgroepen in een aan de slechtheid van de mens herinnerend landschap
- een hoge horizon
- vervreemdende figuren, zoals monsters en vliegende vissen
- organisch aandoende gebouwen en steden en juist een kunstmatig lijkende natuur
- figuren met individuele expressies
- schilderijen met een tamelijk ruw oppervlak, waarin de verfstreken duidelijk zichtbaar zijn

Jheronimus Bosch, Hiëronymus Bosch, Joen Bosch of Jeroen Bosch wordt geboren als Jheronimus van Aken.

Vanaf omstreeks 1490 signeert de schilder zijn werk met **de naam** 'Jheronimus Bosch' en in 1504 wordt hij voor het eerst onder die naam vermeld in de hertogelijke boekhouding. Mogelijk **wijst** het aannemen van de **artiestennaam** Bosch er **op** dat dat hij op dat moment buiten 's-Hertogenbosch bekend was, of dat hij enige tijd in een andere stad heeft gewoond.

Afbeeldingen:
Boven: Op het werk van Jeroen Bosch geïnspireerde kunst in de binnenstad van 's-Hertogenbosch.

Rechts: Het in 1929 gemaakte en in 1930 onthulde standbeeld Jeroen Bosch van de beeldhouwer August Falise op de Mark van te Den Bosch is gebaseerd op het protret uit het Franse Recuild'Arras.

Het **Jeroen Bosch ziekenhuis (JZB)** heeft locaties in 's-Hertogenbosch, Boxtel, Drunen, Rosmalen en Zaltbommel en heeft een verzorgingsgebied van 360.000 inwoners.

Het ziekenhuis is ontstaan door het **samengaan** van het oorspronkelijk protestantse Willem-Alexander Ziekenhuis en de van oorsprong rooms-katholieke ziekenhuizen Groot Ziekengasthuis, welke deel uitmaakte van de Stichting Godshuizen tot het 'Bosch Medicentrum' dat later fuseerde met het Carolus-Liduina ziekenhuis.

November 2018

Utrecht verhaalt:
Albert Retel
albertretel@utrechtverhaalt.nl
www.utrechtverhaalt.nl
06 313 79 553
Ook op:
twitter, facebook, instagram

Onderzoek: Daniel van der Lee
Foto's: Albert Retel

de naam verhaalt
is onderdeel van
vehaalt
een concept van
ar-gitect / Albert Retel